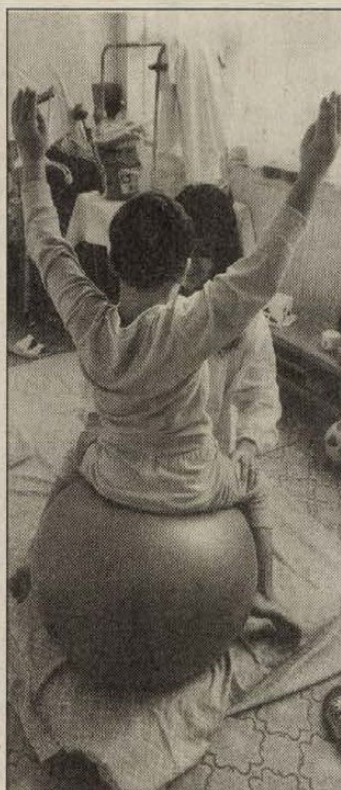




„Tanít, gyógyít, kiképez”

A hatvan éve kiadott könyv címlapján megbarnult fényképsorozat – köténes sebészek, fi-tulás ápolónők, tanítókis-asszonyok sürgőldének a testi hibás gyerekek körül. A már akkor is harmincéves műlra visszatekintő Nyomorék Gyer-mekek Országos Otthonának jelmondata így hangzott: „tanít, gyógyít, kiképez”.

A könyvbéli képekkel álmodni kénytelen az ember. A felvételeken kéz nélküli kisfiú ír a hatalmas iskolai táblára, karok nélkül született fiatalok futbal-loznak, mankóra támaszkodó lányok főznek, hímeznek. Az itt tanulók mindegyike szakmát tanult, hogy később képes legyen eltartani magát.

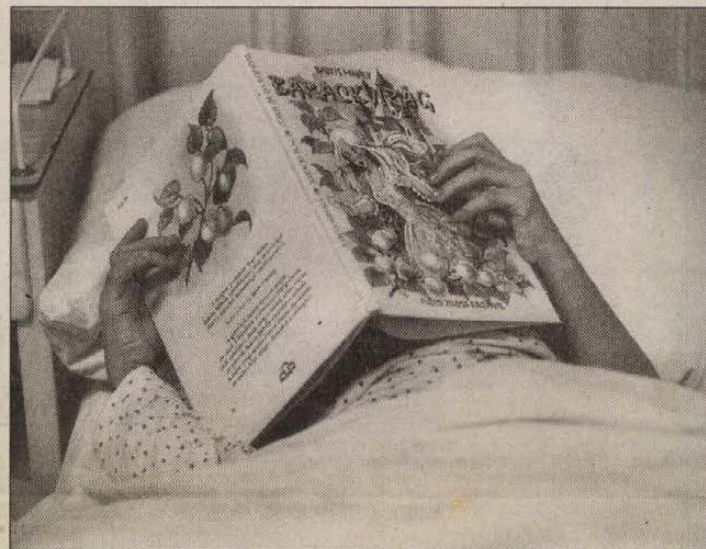
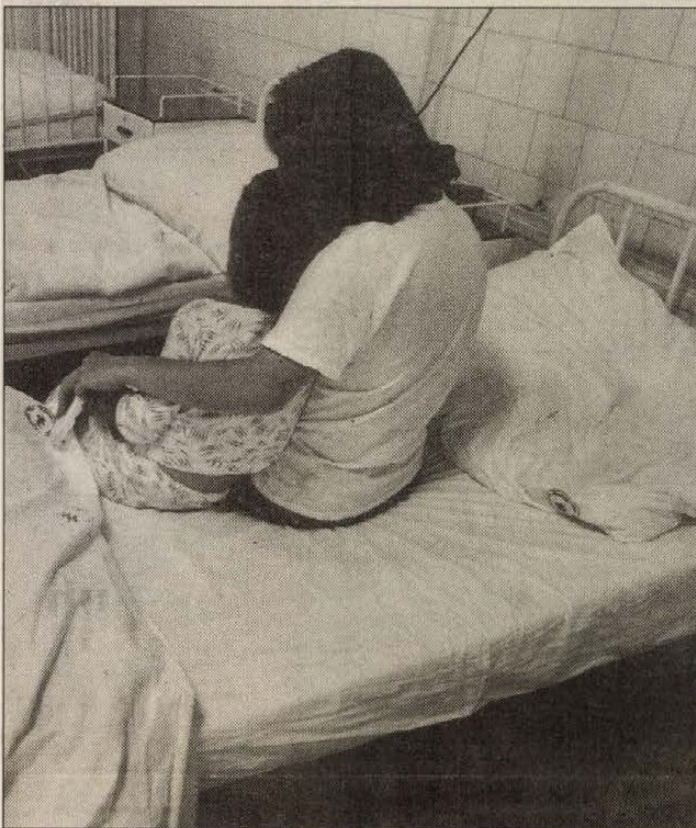
– A kórház ma már úgy mű-ködik, hogy ha valaki gyermek-ként hozzánk kerül, szerencsére évek, évtizedek múlva is ugyan-az a csoport fogja gyógyítani – mondja Dr. Sukösd László, az Uzsoki Utcai Kórház Ortopéd

Traumatológiai Osztályának vezető főorvosa. A főorvos állít-ja, hogy egy csaknem évszáza-dos épületben is folyhat korsze-rű, sikeres gyógyítás: a hajdani nyomorék gyermekek otthona éppen kilencvenéves.

Az egyedülállóan számító intézmény húsz éve látja el mai feladatát. Azóta gyógyítanak itt mindenfajta mozgásszervi rend-ellenességet. Később aztán – visszanyúlva a hagyományok-hoz – gyermekosztályt is létesít-tettek, mignem öt évvel ezelőtt egy nagyobb átépítés révén mód nyílt a külön leány- és fiúkor-terem kialakítására. A hagyomá-nyokat oly módon is követik, hogy a gyerekek testi rehabili-tációja mellett az oktatásra is gondolnak: a tartósan bennfek-vők tanulását főállású pedagó-gus segíti.

Rédei Ferenc képei a jubileu-mát ünneplő osztály gyermek-részlegén készültek.

N. K. J.



Mértékadó elegancia a foghíjban



Irodaház Budán

RÉDEI FERENC FELVÉTELE

Nappal a homlokzat szolid ki-emelkedésével, este derített fé-nyeivel vétezi észre magát Bel-Budán a Maros utcai Business Center. A forgalmas utca fasora mögött két új homlokzat húzó-dik meg immár egy éve. Érde-mes áttérni a túloldalra, némi figyelmet szentelve a kettős ar-culat kulturált megoldására. Az egykori két telken ma összefü-gő belső terekkel, folyosókkal rendelkező ház megőrizte az ut-ca régi ritmusát. Külső felülete-in két olyan minőséget jelez, amelyek folytatódhatnak részint az épület belső kialakításában, rész-int pedig az udvari épület-szárnyakon. A jobb oldali hom-lokzat négyes, függőleges tago-lásánál a tervező, Frigyes Tamás visszafogottan élt a téglá-építéssel lehetőségeivel. Hat emelet magasan finoman kere-tezi fekvő ablakait, a közök li-zénákként erősítik a hosszanti irányokat. A hetedik szint a sik-

tól visszaugratva, az utcáról észre sem vehetően a tetőtérben húzódik meg. Így örzi meg a szomszédos épülettömb záró-párkányával megszabott ma-gasságot. A különbségek ellené-re is lényeges összekapcsolódás a portálok lábazati díszítésénél valósult meg. A kapuüvegék be-osztása azonos, a köztes falfelü-letek pedig kétszínű gránitla-pok csíkjaival díszítettek. Szin-tén a kapumegoldásokhoz tar-tozik a járda és a ház előtti par-kolók, illetve a fákat övező jár-daszíjak kialakítása.

Nemes gránitburkolata miatt föltűnőbb és játékosabb a ház bal oldalának arculata. A falfe-lületen végigfutó öt folyamatos zárterkély-sor derekszögű élek-ben ül ki a járda fölé. E szakasz földszintjén mélyen befutó több száz négyzetméteres hatalmas tér terebélyesedik, közepén pi-ramidális üvegteret, amely a ház mögötti udvarról engedi be a

fényt. Az udvar három szabály-talanul illeszkedő oldalát a Bu-sinnes Center hátsó szárnyai övezik, folytatva a jobb oldali külső homlokzat ritmusát. A téglafelületek osztásának jó íz-léssel megszabott arányai itt ér-vényesülnek igazán. Az anyag nyers vöröse az ablakkeretek eleven zöldjével ellentétező-dik. Hasonló megoldás érvénye-sül az épület belsejében is, ahol a fekete-barna-mélybordó gránit-díszítés kiegészítő árnyalatai az ajtók és ablakok erős kékjeivel törnek meg. A homlokzati ne-mesburkolat hangütése folytató-dik a recepció, illetve a lift előtti tér színvonalas megoldásaiban. A liftajtókat keretező burkolat lapjainak váltóritmusa, a lépcső és a recepció pult lábazatát ké-pező vékony gránitlemezek vá-lasztékossága a háború előtti középület-építéssel legjobb ha-gyományait idézik föl.

Bojár Iván András

Lehajtja fejét, elindul lefelé...

Már két órája nem történik semmi.

Semmi, csak ami a minden-napi, a megszokott, a várakozás nyugalmával(?) telő órák magá-nya. A csöndes és megszokott figyelem.

Ülök a padon. Kabátba ta-karva, összehúzóva, begu-bódzva, rá- meg rágyújtva, egyikről a másikra, lassan, megszokottan, figyelve, fázza, egyedül.

Rám néz, visszanezék. Már nagyon jól ismerjük egymást, ő is ott vár, csak nem ül a padra, ahhoz ő túlságosan is fázik, ma-gányos indián harcos ő, belefe-ledkezve a hidegbe.

Nem ehhez szokott, hanem a nagy melegekhez, amikor bele-lábalhat a vízbe, a kútba, s nem kell összehúzóva figyelnie azt az iszonyatos órát.

Rettenetesen egyedül van.

Bús fejét fölveti a homályon át lázasan átszillan a fény a ködben lassan néz a telbe mint ki megadta

magát végre a homályon át a fénybe
a kiemelkedésbe a papíron át a messzeségbe
bús fejű halott néz a távolba a ködön át a láthatatlan fénybe
a halott a toll a köd a semmi a messzi
bús feje fölvetve szétporlad a ködben hoba fénybe

Nem veszünk egymásról tudomást, nem is lenne odaillő vagy ideillő, egyáltalában: se-hová sem illő ez az egész.

Lopva kerülgetjük egymás te-kintetét, érzem, érzi, mikor né-zek felé, s ahogy bámulom a vil-lamosmegállót, hátha jön már, hátha jön ő, érzem: belém fűró-dik a szeme, zöld kabátomba burkoltan is megérezem nézését és tudom, azt találgatja, nem, nem is találgatja, tudja, mit ke-resek itt és tudja azt is, hogy tisztában vagyok azzal, mit ke-res ő ott a megállóban órák óta.

Kabátját lassan belep a hó.

Toporog, felém pillant, elkapja

tekintetét, majd újra csak rám néz, visszanezék, találkozik a szemünk, egy hosszú, nagyon sú-lyos pillanatig nézzük egymást, mert máshol nem is nézhetnénk, mert az ilyenek csak ott törté-nnek meg valójában, másutt nem, mert mindig minden ott törté-nik, ott szokott úgy istenigazán-diból várni az ember.

Elfordítom a fejem, nézem a villamost, már a sötétben meg-csillanó ablakokon át látom, ez-zel sem jött, ezzel sincs itt, a fiú, érzem, nézi velem a villamost és ő is tudja – nem jön, akit várok.

Felém villan a szeme, nézzük egymást, lassan lehajtja fejét, elindul lefelé, ahol már nincse-nek is olyan sokan, elmegy előt-tem, rám néz, megáll, mondana valamit, elfordítom a fejem.

Egyedül vagyok. Aztán újra meglátom, már másutt van, a villamosmegállóban, de nem a közelgő szerelvényt nézi, hanem engem, igen, engem, de nem is – elnéz fölöttem, a házakat nézi meg a ködöt, a meg-megcsillanó fényt, az eget.

Aztán felszáll.

Tóth Ákos



RÉDEI FERENC FELVÉTELE